

Aanwijzing van de Minister van Langdurige Zorg, Jeugd en Sport van 19 mei 2026, 4380551-1098043-PZO, op grond van artikel 7 van de Wet marktordening gezondheidszorg, inzake de beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgoopleidingen 2024 en 2025

De Minister van Langdurige Zorg, Jeugd en Sport

Gelet op artikel 7 van de Wet marktordening gezondheidszorg;

Na op 2 april 2026 schriftelijk mededeling te hebben gedaan aan de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal (*Kamerstukken II 2025/26, 29 282, nr. 624*) als bedoeld in artikel 8 van de Wet marktordening gezondheidszorg over de beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgoopleidingen 2024 en 2025;

Besluit:

Artikel 1 Definities

In deze aanwijzing wordt verstaan onder:

- a) *beschikbaarheidsbijdrage*: bijdrage als bedoeld in artikel 56a van de Wet marktordening gezondheidszorg;
- b) *Besluit*: Besluit beschikbaarheidsbijdrage WMG;
- c) *Bijlage*: bijlage behorende bij de artikelen 2 en 4 van het Besluit;
- d) *instroomplaats*: subsidiabele opleidingsplaats, uitgedrukt in fte's en aantal personen, voor (medische) beroepsbeoefenaren in opleiding die in het betreffende jaar met een vervolgoopleiding als bedoeld in het Besluit beschikbaarheidsbijdrage WMG beginnen;
- e) *OOR*: Onderwijs- en Opleidingsregio waarin universitair medische centra samenwerken in een regionaal opleidingsnetwerk;
- f) *opleidende zorgaanbieder*:
 - zorgaanbieder die als zodanig is erkend door de voor de desbetreffende opleiding relevante registratiecommissie, voor zolang deze erkenning niet is ingetrokken of vervallen; of
 - ten aanzien van de opleidingen tot gezondheidszorgpsycholoog en psychotherapeut, zorgaanbieder die een samenwerkingsovereenkomst heeft, gedurende de gehele periode waarover de beschikbaarheidsbijdrage wordt aangevraagd, met een door de minister in het kader van de Wet op de Beroepen in de individuele gezondheidszorg (BIG) aangewezen opleidingsinstelling
- g) *wet*: Wet marktordening gezondheidszorg;
- h) *zorgautoriteit*: Nederlandse Zorgautoriteit, genoemd in artikel 3 van de wet.

Artikel 2 Werkingssfeer

Deze aanwijzing is van toepassing op activiteiten verricht in het kader van de opleidingen als bedoeld in onderdeel B, aanhef, onder 1, sub a en b van de Bijlage.

Artikel 3 Verstrekken beschikbaarheidsbijdrage

De zorgautoriteit verstrekt jaarlijks een beschikbaarheidsbijdrage voor activiteiten als bedoeld in artikel 2 aan opleidende zorgaanbieders die een aanvraag indienen.

Artikel 4 Verdeling instroomplaatsen

De zorgautoriteit stelt de beschikbaarheidsbijdrage voor opleidende zorgaanbieders vast, rekening houdend met de maximale aantallen personen en fte per opleiding, zoals opgenomen in Bijlage A bij deze aanwijzing.

Artikel 5 Criteria verdeling instroomplaatsen 2024

1. De zorgautoriteit houdt bij de verdeling van de medisch-specialistische instroomplaatsen¹ over de OOR's een verdeling aan op basis van het criterium 100% adherentie alle instellingen (de basisverdeling). Dit houdt in dat bij de verdeling van de medisch-specialistische instroomplaatsen over de OOR's wordt gekeken naar de omvang van de zorgvraag van de bevolking in het verzorgingsgebied voor alle instellingen binnen de OOR's. Daarbij geldt de mogelijkheid om – binnen het totaal aantal beschikbaar gestelde opleidingsplaatsen – met maximaal vijf instroomplaatsen tussen OOR's te schuiven ten opzichte van de basisverdeling.
2. De zorgautoriteit houdt bij het verdelen van instroomplaatsen voor de opleidingen tot gezondheidszorgpsycholoog, klinisch psycholoog, klinisch neuropsycholoog, psychotherapeut en verpleegkundig specialist GGZ rekening met de volgende uitgangspunten:
 - a. de instroomplaatsen worden verdeeld per sector, gebruikmakend van de ramingen van het Capaciteitsorgaan;
 - b. instroomplaatsen waarvoor in een voorgaand jaar geen beschikbaarheidsbijdrage is verleend, worden niet meegeteld indien er in de verdeling van de instroomplaatsen rekening wordt gehouden met het historisch opleidingsvolume;
 - c. zowel bestaande als nieuwe opleidende zorgaanbieders komen in aanmerking voor instroomplaatsen.
3. Bij het verdelen van instroomplaatsen betreft de zorgautoriteit een inhoudelijk deskundig adviesorgaan.

Artikel 6 Criteria verdeling instroomplaatsen 2025

1. De zorgautoriteit houdt bij de verdeling van de medisch-specialistische instroomplaatsen² over de OOR's een verdeling aan op basis van het criterium 100% adherentie alle instellingen (de basisverdeling). Dit houdt in dat bij de verdeling van de medisch-specialistische instroomplaatsen over de OOR's wordt gekeken naar de omvang van de zorgvraag van de bevolking in het verzorgingsgebied voor alle instellingen binnen de OOR's. Om grote schommelingen in de instroomverdeling per OOR per jaar te voorkomen houdt de zorgautoriteit bij invulling van het criterium 100% adherentie alle instellingen rekening met:
 - een ondergrens van 10% van de landelijke instroom per OOR voor het in stand houden van de infrastructuur die nodig is voor het opleiden van artsen in opleiding tot (medisch) specialist. Als deze grens in een OOR niet wordt bereikt, dient de NZa aan de betreffende OOR instroomplaatsen van andere OOR's toe te wijzen. Dit dient naar rato verrekend te worden over de andere OOR's.
 - de mogelijkheid om te schuiven met maximaal 30 instroomplaatsen tussen OORs ten opzichte van de basisverdeling, met een bandbreedte van maximaal -8 tot +10 plaatsen per OOR. Het criterium 100% adherentie alle instellingen, met de daarbij behorende aandachtspunten, geldt niet voor de opleidingen psychiatrie, sportgeneeskunde en orthodontie.
2. De zorgautoriteit houdt bij het verdelen van instroomplaatsen voor de opleidingen tot gezondheidszorgpsycholoog, klinisch psycholoog, klinisch neuropsycholoog, psychotherapeut en verpleegkundig specialist GGZ rekening met de volgende uitgangspunten:
 - a. de instroomplaatsen worden verdeeld per sector, gebruikmakend van de ramingen van het Capaciteitsorgaan;
 - b. instroomplaatsen waarvoor in een voorgaand jaar geen beschikbaarheidsbijdrage is verleend, worden niet meegeteld indien er in de verdeling van de instroomplaatsen rekening wordt gehouden met het historisch opleidingsvolume;
 - c. zowel bestaande als nieuwe opleidende zorgaanbieders komen in aanmerking voor instroomplaatsen;
 - d. gestimuleerd wordt dat in samenwerkingsverbanden wordt opgeleid waaraan ten minste één zorgaanbieder deelneemt, die gespecialiseerde geïntegreerde ggz (specialistische ggz – ambulante en klinische zorg) levert en beschikt over een geldig kwaliteitsstatuut, sectie III (Instellingen).
3. Bij het verdelen van instroomplaatsen betreft de zorgautoriteit een inhoudelijk deskundig adviesorgaan.

¹ Onder B van de Bijlage behorende bij de artikelen 2 en 4 van het Besluit beschikbaarheidsbijdrage WMG, onder 1.a, 1, 2 en 3.

² Onder B van de Bijlage behorende bij de artikelen 2 en 4 van het Besluit beschikbaarheidsbijdrage WMG, onder 1.a, 1, 2 en 3.

Artikel 7 Opdracht

De zorgautoriteit stelt met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2024 ter uitvoering van deze aanwijzing beleidsregels en waar nodig regels vast. Van deze aanwijzing wordt mededeling gedaan door plaatsing met de toelichting in de Staatscourant.

Artikel 8 Verval artikel

Artikel 3 van de aanwijzing beschikbaarheidbijdrage (medische) vervolgoopleidingen 2025 (Stcrt. 2025, 23045) vervalt.

*De Minister van Langdurige Zorg, Jeugd en Sport,
W.R.C. Sterk*

BIJLAGE A – BEHOREND BIJ ARTIKELEN 4 TOT EN MET 6

Voor 2024

Opleiding	Instroom in personen	Instroom in fte
GZ-psycholoog	935	935
Psychotherapeut	171	85,5
Klinisch Psycholoog	200	150
Klinisch Neuropsycholoog	26	19,5
Verpleegkundig Specialist GGZ	134	134
Huisarts	954	574
Specialist ouderengeneeskunde	260	151,67
Arts verstandelijk gehandicapten	27	24,75
Verslavingsarts	33	11
Anesthesiologie	79	79
Cardiologie	58	58
Cardio-thoracale chirurgie	6	6
Dermatologie en venerologie	29	29
Heelkunde	62	62
Interne geneeskunde	126	126
Keel-neus-oorheelkunde	18	18
Kindergeneeskunde	65	65
Klinische genetica	9	9
Klinische geriatrie	36	36
Longziekten en tuberculose	41	41
Maag-darm-leverziekten	24	24
Medische microbiologie	20	20
Neurochirurgie	7	7
Neurologie	49	49
Obstetrie en gynaecologie	40	40
Oogheelkunde	38	38
Orthopedie	28	28
Pathologie	19	19
Plastische chirurgie	19	19
Psychiatrie ¹	179	179
Radiologie	63	63
Radiotherapie	15	15
Reumatologie	19	19
Revalidatiegeneeskunde	31	31
Sportgeneeskunde	7	7
Urologie	24	24
Spoedeisende geneeskunde	42	42
Klinische chemie	14	14
Klinische fysica	25	25
Ziekenhuisfarmacie	29	29
MKA-chirurgie	15	15
Orthodontie	9	9

¹ De 179 instroomplaatsen zijn als volgt verdeeld: psychiatrie in ziekenhuiszorg 39 personen, psychiatrie in ggz 140 personen.

Voor 2025

Opleiding	Instroom in personen	Instroom in fte
GZ-psycholoog	926	926
Psychotherapeut	171	85,5
Klinisch Psycholoog	214	160,5
Klinisch Neuropsycholoog	26	19,5
Verpleegkundig Specialist GGZ	134	134
Huisarts	984	574
Specialist ouderengeneeskunde	280	163,3
Arts verstandelijk gehandicapten	36	21
Verslavingsarts	33	11

Opleiding	Instroom in personen	Instroom in fte
Anesthesiologie	79	79
Cardiologie	58	58
Cardio-thoracale chirurgie	6	6
Dermatologie en venerologie	29	29
Heelkunde	62	62
Interne geneeskunde	126	126
Keel-neus-oorheelkunde	18	18
Kindergeneeskunde	65	65
Klinische genetica	9	9
Klinische geriatrie	36	36
Longziekten en tuberculose	41	41
Maag-darm-leverziekten	24	24
Medische microbiologie	20	20
Neurochirurgie	7	7
Neurologie	49	49
Obstetrie en gynaecologie	40	40
Oogheelkunde	38	38
Orthopedie	28	28
Pathologie	19	19
Plastische chirurgie	19	19
Psychiatrie ¹	179	179
Radiologie	63	63
Radiotherapie	15	15
Reumatologie	19	19
Revalidatiegeneeskunde	31	31
Spoedeisende geneeskunde	42	42
Sportgeneeskunde	7	7
Urologie	24	24
Klinische chemie	14	14
Klinische fysica	25	25
Ziekenhuisfarmacie	29	29
MKA-chirurgie	15	15
Orthodontie	21	21

¹ De 179 instroomplaatsen zijn als volgt verdeeld: psychiatrie in ziekenhuiszorg 39 personen, psychiatrie in ggz 140 personen.

TOELICHTING

Algemeen

Op 14 oktober 2025 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) uitspraak gedaan in de zaak van de Onderwijs- en Opleidingsregio Noordwest Nederland tegen de Minister van VWS (minister) over de verdeelplannen 2024 en 2025.³ In deze uitspraak heeft het CBb alle toekenningsbeschikkingen voor 2024 en 2025 herroepen. Wel heeft het CBb gesteld dat de verdeling voor deze jaren vaststaat, deze aanwijzing is dus louter een reparatie van de grondslag en noopt niet tot wijzigingen in de verdeling van instroomplaatsen voor de jaren 2024 en 2025. Het CBb heeft geoordeeld dat voor 2026 en verder er geen bevoegdheid is voor zowel de minister als de Nederlandse Zorgautoriteit (zorgautoriteit) om een verdeeloverzicht vast te stellen voor de beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgopleidingen. De minister is uitsluitend bevoegd om verdeelcriteria en de totale aantallen per opleiding vast te leggen. Waar de Kamer op 16 december 2025 reeds is geïnformeerd over de aanwijzing voor de jaren 2026 en verder⁴, is deze aanwijzing bedoeld om met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2024 de grondslag te corrigeren voor het rechtmatig vaststellen van de beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgopleidingen voor de jaren 2024 en 2025.⁵

Artikelsgewijs

Artikel 5

Deze aanwijzing herstelt de juridische grondslag voor de verdeling van 2024 naar aanleiding van de uitspraak van het CBb van 14 oktober 2025. De zorgautoriteit stelt de jaarlijkse verdeling vast op basis van de criteria van de minister en kan hierbij de deskundigheid van TOP Opleidingsplaatsen en Stichting BOLS inschakelen.

Voor de verdeling van de medisch-specialistische instroomplaatsen over de OOR's hanteert de zorgautoriteit het criterium '100% adherentie alle instellingen'. Dit zorgt voor een evenredige spreiding op basis van de regionale zorgvraag. Bij dit criterium geldt de mogelijkheid om, ter voorkoming van te grote schommelingen, met maximaal 5 instroomplaatsen tussen OOR's te schuiven ten opzichte van de basisverdeling.

Voor de instroomplaatsen van de psychologische beroepen en de verpleegkundig specialist ggz vindt de verdeling plaats per sector (zoals ggz, gehandicaptenzorg of ziekenhuiszorg). Dit gebeurt op basis van ramingen van het Capaciteitsorgaan, waarbij sterk wordt gekeken naar de toekomstige ontwikkeling van de zorgvraag. Om de continuïteit te waarborgen, houdt de zorgautoriteit daarnaast rekening met het historische opleidingsvolume (waarbij alleen eerder gefinancierde plaatsen meetellen). Tegelijkertijd komen ook nieuwe opleidende zorgaanbieders in aanmerking, zodat de markt niet op slot wordt gezet.

Tot slot is vastgelegd dat de zorgautoriteit bij deze verdeling de expertise van een inhoudelijk deskundig adviesorgaan moet betrekken.

Artikel 6

Voor het jaar 2025 regelt dit artikel de verdelingssystematiek van de instroomplaatsen voor medische en psychologische vervolgopleidingen. Voor de medisch-specialistische instroomplaatsen hanteert de zorgautoriteit het criterium '100% adherentie alle instellingen' om de plaatsen evenredig te verdelen op basis van de regionale zorgvraag van de bevolking.

Om in 2025 grote schommelingen te voorkomen, is er een ondergrens van 10% per Onderwijs- en Opleidingsregio (OOR) ingesteld om de noodzakelijke opleidingsinfrastructuur in stand te houden; indien een OOR dit niet haalt, wordt dit naar rato aangevuld met plaatsen uit andere OOR's. Daarnaast mag de zorgautoriteit schuiven met maximaal 30 instroomplaatsen (met een bandbreedte van -8 tot +10 per OOR) ten opzichte van de basisverdeling. Deze specifieke rekenregels gelden overigens niet voor de opleidingen psychiatrie, sportgeneeskunde en orthodontie.

Voor de instroomplaatsen van psychologische beroepen en de verpleegkundig specialist GGZ vindt de verdeling plaats per sector, op basis van ramingen van het Capaciteitsorgaan. Om stabiliteit te borgen

³ ECLI:NL:CBB:2025:550.

⁴ Kamerstukken II 2025/26, 29 282, nr. 624

⁵ Stcrt. 2025, 44257

weegt het historisch opleidingsvolume van eerder via beschikbaarheidsbijdrage gefinancierde plaatsen mee, maar tegelijkertijd blijft de markt toegankelijk voor nieuwe opleidende zorgaanbieders. Specifiek wordt voor 2025 gestimuleerd dat er wordt opgeleid in samenwerkingsverbanden waaraan minimaal één zorgaanbieder deelneemt die gespecialiseerde geïntegreerde ggz levert en beschikt over een geldig kwaliteitsstatuut (sectie III). Deze extra eis in art. 6, lid 2, sub d is opgenomen ter uitvoering van de motie-Van den Berg⁶, waarin bij de allocatie van instroomplaatsen in de verdeelsleutel de voorkeur wordt gegeven aan ggz-aanbieders die deelnemen aan crisisdiensten, hoogcomplexen zorg en multizorg leveren en afspraken maken over kwantiteit in relatie tot kwaliteit, voordat vrijgevestigde praktijken opleidingsplekken toegekend krijgen. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de eerder ingeslagen richting om opleiden binnen samenwerkingsverbanden te stimuleren. De insteek is om gz-psychologen in opleiding in meerdere sectoren hun ervaring te kunnen laten op doen en met name in die sectoren waar zij ervaring kunnen opdoen met gespecialiseerde en geïntegreerde geestelijke gezondheidszorg (ambulante en klinische zorg).

Tot slot is vastgelegd dat de zorgautoriteit bij deze verdeling de expertise van een inhoudelijk deskundig adviesorgaan moet betrekken.

*De Minister van Langdurige Zorg, Jeugd en Sport,
W.R.C. Sterk*

⁶ Kamerstukken II 2025/26 29 282, nr. 543